

MURAT GÜLSOY
İSTANBUL'DA
BİR MERHAMET
HAFTASI

MURAT GÜLSOY
İSTANBUL'DA
BİR MERHAMET
HAFTASI

© 2007, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2007

5. basım: Kasım 2018, İstanbul

Bu kitabın 5. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Yayına hazırlayan: Faruk Duman

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak resmi: Andriana Dragoviç, Vladimir Todorov

Kapak baskı: Saner Basım Hizmetleri San. ve Tic. Ltd. Şti.

Maltepe Mah. Litros Yolu 2. Matbaacılar Sit. No: 2/4 2BC 3/4

Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 35382

İç baskı ve cilt: Yıldız Matbaa Mücellit

Maltepe Mah. Gümüşsuyu Cad. Dalgıç İş Merkezi No: 3 Kat: 2

Topkapı-Zeytinburnu

Sertifika No: 33837

ISBN 978-975-07-3204-1

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750732041

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 31730

MURAT GÜLSOY
İSTANBUL'DA
BİR MERHAMET
HAFTASI

ROMAN

♥can

Murat Gülsoy'un Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Oysa Herkes Kendisiyle Meşgul, 1999

Bu Kitabı Çalın, 2000

Âlemlerin Sürekliliği, 2002

Binbir Gece Mektupları, 2003

Bu Filmin Kötü Adamı Benim, 2004

Büyübozumu: Yaratıcı Yazarlık, 2004

Sevgilinin Geciken Ölümü, 2005

602. Gece, 2009

Karanlığın Aynasında, 2010

Tanrı Beni Görüyor mu? 2010

Baba, Oğul ve Kutsal Roman, 2012

Nisyan, 2013

Gölgeler ve Hayaller Şehrinde, 2014

Yalnızlar İçin Çok Özel Bir Hizmet, 2016

Öyle Güzel Bir Yer ki, 2017

MURAT GÜLSOY, 1992-2002 yılları arasında arkadaşlarıyla *Hayalet Gemi* dergisini çıkardı. *Bu Kitabı Çalın* adlı kitabıyla 2001 Sait Faik Hikâye Armağanı'nı, *Bu Filmin Kötü Adamı Benim* adlı romanıyla 2004 Yunus Nadi Roman Ödülü'nü, *Baba Oğul ve Kutsal Roman* adlı kitabıyla 2013 Notre Dame de Sion Edebiyat Ödülü'nü, *Gölgeler ve Hayaller Şehrinde* adlı romanıyla da 2014 Sedat Simavi Edebiyat Ödülü'nü kazandı. Kitapları çeşitli dillere çevrilen Murat Gülsoy, Boğaziçi Üniversitesi'nde öğretim üyesi, mühendislik ve yaratıcı yazarlık dersleri veriyor; sadece yazmayı değil, yazmak üzerine düşünmeyi de seviyor.

muratgulsoy.wordpress.com

İçindekiler

I [PAZAR]

Boş adam [Ali]	17
Tanrı nerede? [Yağmur]	24
Savaş zamanı tiyatrosu [Halil]	26
Burası bir şehir [Deniz]	36
Yırtıcının iktidarı [Ayşe]	39
Bir gölgenin yumruğu ne işe yarar? [Akın]	43
Keşke hatırladığın kişi olsaydım [Erol]	48

II [PAZARTESİ]

Gözyaşı mı bu dünyanın dörtte üçü? [Deniz]	61
Stand by [Ali]	64
Yalnızlık faktörü ve benlik kaynaşması [Ayşe]	70
Gerçeğin takımını tutuyorduk [Akın]	76
Ben senin yerinde olsaydım [Erol]	81
Sular yükseliyor [Yağmur]	84
Âşıkım ben sana iltifat et bana [Halil]	86

III [SALI]

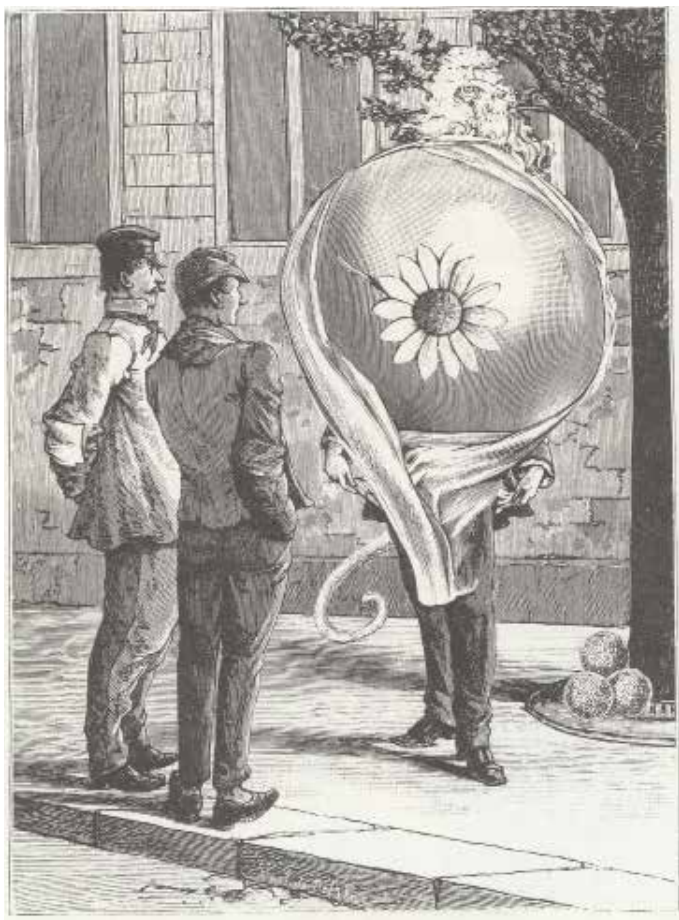
Dişiliğin mistifikasyonu [Ayşe]	97
Melek sanmıştım Şeytan'ı [Ali]	103
İçine kapanma [Yağmur]	108

İçeride daha ne benler var [Halil]	110
Kızıl ölümün maskarası [Akın]	117
Alev alabilir [Erol]	121
Kafesi dişi kuş yapar kanatları takma olsa bile [Deniz]	126
IV [ÇARŞAMBA]	
Gerçekten de çok gerginsin [Erol]	135
Olmamış hayallerin oteli [Deniz]	146
Sweet Dreams [Ali]	150
Çocuğa korku geldi [Yağmur]	156
Dekorları yemeyiniz [Akın]	158
Azrail peşimizde [Halil]	163
Yeterince kadın olamamak [Ayşe]	170
V [PERŞEMBE]	
Af çıktı [Akın]	179
İnsan tanrısını arar [Halil]	183
Yazı mutsuzun aynasıdır [Deniz]	186
Özür [Ali]	189
Küçülen erkeklik [Ayşe]	194
Azize, melek, karım ya da tanımadığım biri [Erol]	198
Toprak insana aç [Yağmur]	208
VI [CUMA]	
Bir meleğin kadavrası [Akın]	215
Karımı kaybettim [Erol]	219
Açıktır kadın [Deniz]	226
Romeo ile Ferhat aynı kelimelerle anlatılabilir mi? [Halil]	229
Bir kadının içi [Ali]	234
Bazı oyunlar yalnız oynanmıyor [Yağmur]	237
Sayılar [Ayşe]	239

VII [CUMARTESİ]

Roman nasıl olur? [Erol]	249
O halde neden ceza? [Deniz]	259
İtiraf [Ali]	262
Saten, şefkat ve buse [Akın]	274
Matruşka [Ayşe]	278
Kaç kez öldüm hatırlamıyorum [Yağmur]	284
Ölümden medet umma [Halil]	286

I
[Pazar]

Boş adam

[Ali]

Benden istediğini tam olarak anlayamadım. İçinden geldiği gibi yaz, otomatik olarak, diyorsun mesajında. Öyle yapmaya çalışıyorum. Aklımdan milyon tane düşünce geçiyor. Neden böyle bir şey yaptığımı anlamaya çalışıyorum. Bunu sorup duruyorum kendi kendime. Bilimsel bir araştırma için mi? Yoksa sanatsal bir etkinlik mi? Sanat... Bilim... Her ikisi için de pek olumlu şeyler düşünmüyorum galiba.

Sinirli miyim? Evet... Resme de yoğunlaşamıyorum bir türlü. Evet, şişmiş bir adam görüyorum. Kocaman... Ama içi boş.

Ne düşüneceğini tahmin ediyorum: Resme bakan kişi kendini görür. İçim boş mu? Öyle mi hissediyorum? Bu soruların cevaplarını nereden bileceksin ki!.. Ben bile tam olarak ne hissettiğimi, ne düşündüğümü bilmiyorum. Hatta bu yazdıklarımı sana gönderip göndermeyeceğimden bile emin değilim. Göndermeyeceğim sanırım. Belki de gönderebileceğime emin olduğum bir şeyler yazarım ve o zaman da bu saçma kısımları atarım. Kararsızım. Teklifini neden kabul ettiğimi de bilmiyorum. Üzerinde durmadım galiba. Ne işim var benim resimle, sanatla?

Evet, tamam, başa dönüyorum. Bir mühendis gibi düşünelim. Yıllardır görüşmediğim okul arkadaşlarımdan birinden garip bir mesaj geliyor. Bir projem var, diyor, katılır mısın? Yapman gereken çok kolay. Göndereceğim resimlere bakarak bir yazı yazacaksın. Tek koşul ilk gönderdiğim resim için pazar günü yazman, ikinci resim için pazartesi, üçüncüsünü salı, bir sonraki çarşamba... Senin dışında altı kişi daha olacak bu projede... Yedi gün için yedi kişi... Hepsi bu. Ne kişisel bir selam ne bir açıklama... Açık söylemek gerekirse, mesajı ilk okuduğumda bunu kişisel olarak bana gönderdiğinden kuşku duydum. Nedense...

Sonra mesajının eklentisi olan resim dosyasını açtım, bir süre baktım. Ne düşündüm? Bilemiyorum. Resmi büyütüp küçültürken daha çok seni düşünüyordum galiba... O yurt odasını... İlk yıl on iki kişi aynı odaya tıkıştırılmıştık. Hatırlarsın... Şimdi yurttakileri sayıp dökecek değilim; çoğunun adını unuttum. Ama ikinci yıl taşındığımız dört kişilik odada başlıyor benim hikâyem. Üniversite deyince, gençliğimi düşününce... o odaya geri dönüyorum. Pencerenin içine oturup lodos fırtınasında can çekişen karanlık ağaca bakarak geleceği düşündüğüm âna dönüyorum. O gün milli olmuşum. Kimseye söylememiştim. Çocukluğun bittiğini, artık genç bir adam olduğumu hissediyordum. Bir yandan da içimde hafif bir panik duygusu vardı. Birbiri ardına sigara içiyordum. Odada Okan vardı sadece, uyuyordu. Diğerleri kim bilir neredeydiler... Bir anda her şey ne kadar da basit görünmüştü gözüme. Pervin'i düşünüyordum. Üç arkadaşıyla paylaştığı öğrenci evindeydik. Arkadaşlarının okulda olduğu bir öğleüzeri... Ne zamandır kantinde falan birlikte takılıyorduk zaten. Aslında sinemaya gidecektik. Eve uğrayıp üzerini değiştirmek istedi. İkimiz de

derslere girmiyorduk o hafta. Sinema günleriydi. Festivale bilet almıştı. Her gün iki filme gitmeye kararlıydı. Ben de peşine takılmıştım bir şekilde; çoğu sıkıcı filmlerdi ama yine de üniversitede okumanın gereklerinden biri olduğunu düşünüyordum bunlara gitmenin. Ot gibi biri olmak istemiyordum. Neyse... Evine uğradık. Aklımda hiçbir şey yoktu. Oturma odasında sigara içip ortalığa dağılmış kitapları inceliyordum. O sırada Pervin girdi içeriye. Kolyesini takarken yardım istedi. Saçlarını eliyle kaldırmış, sırtını bana dönmüştü. Kokusu, ensesindeki küçük tüyler, sırtının ortasına doğru inen derin çizgi ve boş bir evde yapayalnız oluşumuz... Tamamen laf olsun diye (belki de bu klişe sahne şenlensin diye, belki de bu tür sahnelerde başka ne yapılacağını bilmediğim için) ensesine bir öpücük kondurdum. Ürperdiğini hissettim. Her şey o kadar hızla gelişti ki... Başını omzunun üzerinden çevirerek dudaklarımı buldu. Sıkışık bir otobüste gibiydik. Bedenini bana yapıştırmıştı. O an sevişmenin dünyanın en güzel şeyi olduğunu fark ettim. Onun ilk deneyimi olmadığı çok açıktı. Ben de deneyimli bir adam gibi davranmaya çalışıyordum. Ne komik... İşte sonra sinemadan döndüğümde, yurt odasının o geniş penceresinin iç kısmına yerleşmiş bu olup bitenleri düşünüyordum. Okan uykusunda dönüp duruyordu. Odanın içi ter ve sigara kokuyordu. Dışarıda lodos... Dışarıda uzun bir hayat.

Her şeyin bende başlayıp bende bittiğini hissedirdim. Gençlik işte... Üst üste onlarca sigara ve çay içip, yine de kafayı vurup deliksiz bir uykuya teslim olabildiğim zamanlar. Sonra yıllar birer ağırlık olup yapıştılar kollarıma... Şimdi akşamları kahve bile içmiyorum uykum kaçmasın diye. O oda benim adam olduğum yerdi. Şimdi bu resme bakıp aklıma bunların geldiğine şaşırı-

yorsun belki... Ama doğrusu bu. Aklıma geldiği sırayla yazıyorum. Sahi, ne yapacaksın bunları? Neyi nasıl düşündüğünü bilmiyorum artık. Oysa o yıllarda bilirdim. Şaşırdın mı? Sadece senin değil, herkesin aklından geçenleri bilirdim. Üstelik bunu çok doğal bir şekilde yapardım. O kadar ki, sadece bakmam yeterli olurdu. Hoca sınıfa girer ve tahtaya denklemleri yazmaya başlar, konuşur, konuşur ve ben o sırada adamın aklından geçenleri görürdüm. Ölmekten korktuğunu; o sabah sebepsiz bir endişe ile uyanmış olduğunu; bize ders anlatmaya gelmek istemediğini; her şeyden uçucu bir zevk aldığı gençlik günlerini özlediğini... bir anda anlardım. Senin de ne düşündüğünü bilirdim. Cuma geceleri biralarımızı alıp sota bir yerde demlenmeye başladığımızda ürkek bir şekilde yanımıza gelip bizi incelemeye geldiğini, yaşanan anları sinema perdesinde izleyen bir çocuk gibi heyecanlandığını anlardım. Sonradan yazar olmana neden şaşırdım peki? Evet, ilk kitabını okudum. Tamamen tesadüftü aslında. Askere gitmek üzereydim. Eminönü'nden alışveriş yapmıştım. Bolca asker donu... Yeşil. Ayağымda da bir an önce yumuşasın diye giymekte olduğum asker postalı... Sıcak bir haziran günüydü. Nereden estiyse Cağaloğlu'nda bir kitapçıya girdim. Yolda okurum, diye, heyecanlı bir-iki kitap alsam iyi olur, diye mi düşünmüştüm, yoksa sadece gölge bir yerde biraz serinlemek mi istemiştım... şimdi hatırlamıyorum. Daha girer girmez, ortadaki sehpanın üzerinde duran kitabın gözüme takıldı. Adını görünce şaşırdım. Bir isim benzerliği olup olmadığını anlamak için kitabı elime aldığımda arka kapakta fotoğrafını fark ettim. Sendin! Biliyordum, diye düşündüm. Biliyordum. O sessiz haller, o ince zekâ... Aslında bir bok bildiğim yoktu. Sadece böyle bir yanılma içindeydim.

Kitabını yolda okudum. Açıkçası çok beğenmedim. Belki de askere gidiyor olmamın verdiği huzursuz bir psikolojinin etkisiyle her şeyi olumsuz görüyordum. Güneydoğu'ya gitme endişesi... Üç buçuk atıyordum anlayacağı. Neyse ki meslek kurasında Genelkurmay'a kağıdı attım sonradan. İlk öyküde kendimizden bir şeyler buldum. Üniversitede geçen bir hikâyeyi anlatıyordun. Ama sonrakilerde aynı şeyi bulamadım. Ne arıyordum da bulamadım, bilmiyorum. İtiraf etmeliyim: Seni küçümsüyordum. O dönem herkesi küçümsediğim gibi... Vakit dolsun diye anlatılan dersleri; hayatlarından bezmiş hocaları; koca kıçlarını saklamak için bellerine hırkalarını bağlayıp seslerini incelterek şarkı söyleyen kızları; yağlı saçlarını kirli yastıklara gömüp osura osura uyuyan yurt ahalisini; devrimci ayaklarına yatan saçlı sakalı birbirine girmiş her dem asabi ağır abileri; hiç durmadan özel ders veren ve kazandıkları paraları haftasonlarında pahalı yerlerde yiyen bildiğimiz serseri tanımlarına girmeyen sınıf arkadaşlarımı; bekâr evlerindeki sonsuz sigara dumanlarına boğulmuş geceleri; içip içip şiir okuyan, ağlayan, zırlayan entel arkadaşlarımı... herkesi küçümsüyordum. Pervin'i de aşağılıyordum içimden. Benimle yatıyordu ama sevgili değildik. Kantinde karşılaştığımızda bana evin uygun olduğu zamanı söylüyordu, o kadar. Hatta bu buluşmaların dışında görüşmez olmuştuk. Kafamı karıştırıyordu. Önceleri bunu açıklamaya çalışmıyordum. Kendimi iyi hissediyordum ve bu yetmeliydi. Zaten herkes salaktı. Pervin? Ne yapmaya çalışıyordu. Bir gün ona sormaya karar verdim. Sordum da...

Amma dalmışım eski günlere... Az önce karım ve oğlum ellerinde büyük market torbalarıyla içeri daldıklarında kendimi çok garip hissettim. Gizli kapaklı bir iş yapıyormuşum da suçüstü yakalanmışım gibi. Bilgisaya-

rın ekranını kapatıp onları karşılamak için ayağa fırladım. Karım hemen anladı tabii bir şeyler karıştırdığımı, ama yüzlemedi. Of, ne tuhaf bir şey bu. İnsan ailesinden tedirgin olur mu? Oysa onları seviyorum. Bana hiç benzemeyen, kocaman bir kafası ve koyu kahverengi gözleri olan oğlum Sarp'ın olmadığı bir hayat düşünmem çok zor. Belki Selcan olmadan da yapabilirim. Birbirimizden deliler gibi bıktığımızı iliklerimize kadar hissettiğimiz pazarlar ve uzun bayram tatilleri olmasa evliliğimiz yolunda sayılır.

İşte istediğini yapıyorum. Otomatik yazı. Biliyor musun, bu teklifini kabul etmemin nedeni bu tanımlamaya vurulmam galiba. Otomatik yazı! Böyle bir terim, böyle bir yöntem var mı? Yoksa sen mi uydurdun?

Bak artık soru soruyorum. Her şeyi bilen adam çoktan tarih oldu. Artık kimsenin ne düşündüğünü, ne hissettiğini tahmin edemiyorum. Umurumda da değil zaten. Kırkını devirmiş bir adamım artık: Sadece ödenmesi gereken faturalar için yapmam gerekenleri düşünüyorum. Hayatım basit bir bilgisayar programı gibi:

```
10 BEGIN
20 SET a = maaş
30 SET b = faturalar
40 c = a - b
50 IF c <= 0 THEN GOTO 10
60 ELSE GOTO END
70 END
```

Hayır, kendimi acındırmaya çalışmıyorum. Gerçeği söylüyorum. Neden beni seçtin bilmiyorum ama sanırım bir yanlışlık yaptın. Ben işine yaramam. İşte gönderdiğin

resme baktım ve sana bunları yazdım. Şimdi düşünüyorum da ilk aklıma gelenler gerçeği yansıtıyormuş. İçi boş bir adam gördüm aynada. O basit döngünün içinde gittikçe büyüyen bir boşluk. Eğer resme bir aynaya bakar gibi bakmamı istediysen cevabım budur. Bence bir an önce beni listenden çıkar ve yapacağın her neyse başara-bilmek için başka birileriyle anlaş. O yüzden yazdıklarımı gönderiyorum sana. Hem de tam istediğin gibi, virgülüne dokunmadan... Otomatik yazdım (nedense bunu sevdim). Oku bunları, gör boşluğumu ve başka da resim gönderme.

Günlerden Pazar, saat 16.45, Ataşehir.

Eski arkadaşın Ali. Selamlar...

Not: Kitabın hakkında söylediklerimi önemseme. En son üniversitedeyken Stephen King'in adını unuttuğum bir romanını okumuştum. Canlı bir araba vardı galiba... Yani edebiyatla, yazıyla ilişkim bu düzeyde. Bir de başlık koy, demişsin. İşte bu yazının başlığı: Boş Adam!

Not-2: Pervin'i sen de hatırlayabilirsin. Gerçi ikinci sınıftan sonra ortadan yok oldu. Pek okula takılmıyordu galiba. İlk yıl ise kantinde komik bir grup vardı, gürültücü... Üç-dört kız ve kızıl saçlı bir oğlan (galiba eşcinseldi). İşte onlara takılırdı. İnce bir kızdı. Kısa saçlı. Hatırladın mı?

Not-3: Christine! Canlı arabanın adı Christine'di.

Tanrı nerede? [Yağmur]

Sokağa bakamıyorum. Pencerenin ardına gizlenmişim. Dışarıda garip şeyler oluyor. Sabahtan beri orada. Bekliyor. Beni bekliyor. Ne zamandır biliyordum geleceğini. Herkes biliyor. O bir canavar. Saklandığımı hissediyor. Bu onu daha da çok sinirlendiriyor. Yandaşları da var. Beni tutan kimse yok. Perdenin tozlu kokusu ciğerlerime doluyor. Ellerim yapış yapış, ter. Nefesim kuruyor. Susuzluk artıyor. Ne kadar zaman dayanabilirim? Korkuyorum. Dışarı çıkamıyorum. Lütfen yardım edin. Burada kısılı kaldım. Orada bekleyen şeye inanmayın. Gözlerine bakmayın. Kolayca etkisi altına alabilir sizi. Yumuşak değil hayır, sakın dokunmayın ona. Ne zaman harekete geçeceğini bilmiyorum. Pencerenin arkasındaki yerimi terk edemiyorum. Perdede açtığım minik delikten bakıyorum. Neden onu kimse durdurmuyor? Herkes nerede? O ve yandaşları çoğalacaklar. Benim gibileri yok edecekler. Hepimiz böcekler gibi saklanıyoruz. Perdelerin arkasına, yatakların altına, karanlık köşelere, kuytu yerlere. Bir zamanlar gülerdim böyle hikâyelere. Ancak kâbuslarda yaşanır böyleleri, derdim. İşte şimdi nefes bile alamıyorum. Bir yaratık bu kadar yalnız ve güçsüz olabilir mi? Tanrı nerede?

....

Bu kadar kuzen. Baktım ve bunları hissettim.

Bu arada... Ha bire eski günleri düşünüyorum. Seni, sizi, babamı, o eski evi. Çocukluğumuzu. Yıllar sonra bana mesaj yazman...

Nasıl demeli, hoşuma gitti, gururumu okşadı. Ne de olsa artık sen bir yazarsın. Garip şey, şimdi o eski günleri düşündükçe, yani, ne bileyim...

Şöyle: O günlerin hatırasında bile yazar gibisin. Değilsin tabii; lisedesin; masanın başında ders çalışıyorsun ama işte bir gün önemli bir şeyler yapacağımı biliyorum bu anılardaki haline bakarken. Sanki o zamanlarki Yağmur da biliyormuş.

Ben olmamış bir kahraman emeklisi, ben bir kırmızı çarptı, ben uygun adım serseri, bir gençlik düşü, ben bir yanlışlar bileşimi, ben; yeri belli olan; geçip gidiyorum şehrin içinden, Hayatın akışına aldurmuyorum. Çünkü ben suskunluk ve umutusun sivil ifade-siyim. Ashında Promete'nin ciğerini söken kartal olmalıymışım. Promete olamadıktan sonra...

Bir kitabın bize yeni bir dünyanın kapılarını aralamasını ya da kendi deneyimimize farklı ve daha parlak bir ışık tutmasını bekleriz çoğu kez. Çaresiz bir anlam arayışıdır bu. Murat Gülsoy, *İstanbul'da Bir Merhamet Haftası* nda, bu çaresizliğin insani boyutunu aramaya çıkarken okurlarını da peşinden sürükliyor. Kimi zaman trkek, kimi zaman saldırgan kahramanları, kimi zaman şiirsel kimi zaman mekaniik üsluplarıyla bizi "bakmaya" davet ediyorlar. Ancak Gülsoy'un edebiyatı, röntgenci heveslerden uzakta, arka pencereye değil, yazıdan bir aynaya bakmaya çağırıyor okurunu. Anlamı kendinden gizli bir dünyayı seyre dalan insanların zihinlerinde geziniyoruz. Bir şeye, dünyaya, insanlara bakmanın kendimize bakmak; kendimize bakmanın bir şeye, dünyaya, insanlara bakmak olduğunu hissederek...

Kapak resmi: Anılana Dragoviç, Vladimir Tolonov

 can

canyayinlari.com twitter.com/canyayinlari facebook.com/canyayinevi

ISBN: 978-975-07-3204-1

9 789750 73204 1